

Miért félek? Miért nem félek?

Időpont: 1964. július 5. Szentháromság ünnepe utáni 6. vasárnap
Helyszín: Győr - Öregtemplom

Oltári ige: Máté 5,20-26
Igehirdetési alapige: Ézs 43,1-7
Énekek: 287, 323, 783, 313.

És most, oh Jákób, így szól az Úr, a te Teremtőd, és a te alkotód, Izráel: Ne félj, mert megváltottalak, neveden hívtalak téged, enyém vagy!

Mikor vizen mégy át, én veled vagyok, és ha folyókon, azok el nem borítanak, ha tűzben jársz, nem égsz meg, és a láng meg nem perzsel téged.

Mert én vagyok az Úr, a te Istened, Izráelnek Szentje, a te megtartód, adtam váltságodba Égyiptomot, Kúst és Sebát helyetted.

Mivel kedves vagy az én szemeimben, becses vagy és én szeretlek: embereket adok helyetted, és népeket a te életedért:

Ne félj, mert én veled vagyok, napkeletről meghozom magodat, és napnyugotról egybegyűjtelek.

Mondom északnak: add meg; és délnak: ne tartsd vissza, hozd meg az én fiaimat messzünnen, és leányimat a földnek végéről,

Mindent, aki csak az én nevemről neveztetik, akit dicsőségemre teremtettem, akit alkottam és készítettem!

Ezzel az Igével kapcsolatban, melyet a babiloni fogságban élő népnek mond az Úr nevében a próféta, négy dolgot kell előljáróban elmondanom azért, hogy ennek az Igének gazdagsága legalább részben kibontakozzék előttünk.

Az egyik az első versben található, ahol ezt olvassuk: „... így szól az Úr...”. Ha mi valljuk is azt, hogy „a teljes írás Istentől ihletett és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre” (2Tim 3,16) és, hogy „...sohasem ember akaratából származott a prófétai szó; hanem a Szent Lélektől indítatva szólottak az Istennek szent emberei” (2Péter 1,21), azért emberileg szabad különbséget tenni, amikor Isten szent emberei beszélnek Istenről és amikor Isten maga szól ezeken az embereken keresztül hozzánk. Azonban, ha emberileg különbséget teszünk a Szentírásnak ilyen két része között, akkor sokkal nagyobb súllyal esik latba és sokkal nagyobb figyelmet érdemel tőlünk az, ami Istennek saját szava, mint az, ami az emberek áldott, intő, vigasztaló gondolata, de mégis csak az ember gondolata Istenről. Azzal a tisztelettel kell tehát megállnunk ez Ige előtt, hogy „*így szól az Úr!*”

A másik, ami kell, hogy előljáróban megragadja figyelmünket az, hogy Isten népéről beszél és népével kapcsolatban két kérdést említ meg. Egyik a félelem, másik a bátorság kérdése. Az ember azt gondolja, hogy a félelem és bátorság kizárja egymást. Aki fél, az nem bátor s aki bátor, az nem fél. Ez nagyon kézzelfogható igazságnak látszik. Azonban az élet nem ilyen logikusan egyszerű, mint ahogy azt emberi értelmünkkel elképzeljük. Ugyanis magunkról is kénytelenek vagyunk megállapítani és másokkal kapcsolatban is azt kell látnunk, hogy a félelem és bátorság egyszerre van benne ugyanabban az emberben. Még Isten népének életében is, tehát nem zárják ki egymást, bármilyen ellentétesnek is látszik, hanem együtt lakoznak bennünk. Legfeljebb a kettő aránya alapján jellemzik az embert félénknek, vagy bátornak, ahogy az egyik vagy másik van túlsúlyban benne. Ezért beszélhetünk általában félénk, gyáva és bátor emberekről. Isten is ugyanahhoz a néphez egyszerre mondja mind a kettőt. Tehát ha valaki félénk, ez nem jelenti azt, hogy neki nincsen valahol és valamiben megdöbbenő bátor

kiállása s a bátornak nem szállna soha inába bátorsága, hogy nincsenek soha elesett, elgyávult pillanatai is. A kettő együtt van bennünk.

Harmadik üzenete az Igének az, hogy amikor olyan néphez szól, amelyben együtt van a félelem és bátorság és e népnek s benne annak az embernek, akihez szól, indokolni akarja, hogy miért ne féljen s miért legyen bátor, így szól az Úr: „*Ne félj, mert...*”. Az ezután a szó után következő egész szentírási szakasz tulajdonképpen nem más, mint egy okhatározói mellékmondat, ami azonban tartalmilag a főmondat. Isten ebben az Igéjében Szentlelkén keresztül kötelezi azt a magatartást, amely a félelemtől megszabadulva, a gyávaságtól megmentve felbátorodottan éli istenfélő életét. Indokolja is ezt a biztatást. Az ember azt gondolja, hogy a félelem és gyávaság olyan kérdés, amely nem az emberi értelem indokolásától és tapasztalatától függ, hanem az olyan lelkiállapot, amely értelmi beállítottságunktól független, ösztönös magatartás. Azt szoktuk mondani, hogy a félelem s a bátorság olyan belülről fakadó, embertől függő, de emberből ki nem következtethető magatartás, amely ösztönösen következik a világban velünk szemben álló eseményekből. És az Úr mégis az értelmünkhöz szól. Annak az embernek, aki fél és nem tudja, hogy mitől fél s annak az embernek, aki bátor, pedig nincsen semmi biztosítéka annak a reménységnek, amelyet hősie magatartásához fűz, Isten az értelem szavával akarja indokolni az általa követelt magatartás helyességét. A kérdést tehát az ösztön tudatalattiságából a tudatosság fényébe akarja emelni.

Elég tapasztalatunk van arról, magunk és mások életében, hogy ösztöneink ellen az emberi értelem belátása nem sokat ér, mégis Isten abban bízunk, hogy ha Ő, értelemmel megajándékozott teremtményének, az embernek, megpróbálja megmagyarázni azt, hogy félelmetes körülmények között miért nem kell félni, bátorító körülmények között miért szabad bátornak lenni, vagy fordítva, az nem lesz egészen hatástalan s fegyver lesz kezünkben az ösztön ellen. Ha tehát az ember ösztönös életéből oda tud menekülni az Ige által megszentelt értelem védőszárnyai alá, abban csodálatos erő van az élet legnehezebb időszakzaiban is.

A negyedik üzenetet is jó figyelembe venni. Az üzenet egy népnek szól, amelynél nem elméleti kérdés a félelem és bátorság kérdése, hanem mindennapi életkérdés. Egy népnek szól, amely a babiloni fogságban szenved s az ilyenek nem elméleti kérdés a félelem és bátorság, hanem mindennapi kérdés. Néphez szól, mégis a nép egyes tagjaihoz intézi mondanivalóját mikor azt mondja: „*Ne félj!*” Népének mondja, mégis úgy hangzik, hogy Isten népének minden egyes emberéhez szól: ne félj! Tehát nem népi probléma egyedül, de Isten Szentlelke által egészen személyes kérdésünkké akarja tenni.

Ezeknek előrebocsátásával nyúlunk most már hozzá ehhez a kérdéshez. Ilyen személyes viszonyulásban két mondatban foglalható össze az, amit tolmácsolni szeretnék számotokra, egyik: Miért félek? a másik: Miért nem félek? Ugyanis mind a kettőről szól az Ige.

MIÉRT FÉLEK?

1./ Félek, mert Isten saját dicsőségére teremtett!

Mit mond az Ige? Miért félek? „*...mert megváltottalak, neveden hívtalak téged, enyém vagy!*” Isten tehát ebben az Igében úgy mutatkozik be, mint teremtető és alkotó. Ez nem jelenti azt, hogy Ő nem atyánk, de Isten nem az atyaságát hangsúlyozza itt ki, hanem az úgynevezett szuverenitásából szól hozzánk és mondja: „*En a te teremtető, alkotó vagyok!*” Megmondja azt is, hogy miért teremtette, alkotta meg ezt a világmindenséget, s ebben az embert. A felolvasott Igének utolsó verse így hangzik: „*Mindent, aki csak az én nevemről neveztetik, akit dicsőségemre teremtettem, akit alkottam és készítettem!*” Ez a világteremtő szuverén úr, az Isten, elmondja, hogy mi volt a teremtetéssel célja. Isten teremtetésének célja nem az ember volt, hanem az Isten. Ez nem azt jelenti, hogy Isten teremtetésében nem lett megajándékozott az ember.

A teremtéskor Isten mindent megteremtett az ember számára, ami az emberi élet fenntartásához szükséges. Hajlékot és mindent adott, de elsőrangú célja nem ez volt. Ez olyan igazság, amit nem lehet eléggé hangsúlyozni. Valahányszor Isten világteremtő munkájára gondolunk mindig valami emberközpontú isteni cselekményre gondolunk, arra, hogy minden az emberért van. Ez az Ige világosan megmondja, hogy Isten önmagáért teremtette ezt a világot. Akármilyen furcsán hangzik, de emberileg nem tudjuk másképp kifejezni: Isten ezt a világot saját dicsőségére teremtette. A világ teremtésének célja nem az ember. Isten nem az ember jólétéért, boldogságáért, még azt is mondhatnám, üdvösségéért, hanem Isten dicsőségére teremtette az embert. Ezért teremtett téged is, engem is, magának, hogy általunk is nagyobb legyen saját dicsősége. Mi emberek nem tudunk másképp beszélni, csak emberi fogalmakkal, emberi kifejezésekkel. Tudatában vagyok annak, mikor így fogalmazva mondom a kijelentett igazságot, hogy meg lehet vádolni Istent én-központú, önmagát célzó, önző magatartással, mert a maga dicsőségére teremtett. Ezt lehet kifogásolni, de ezen nem tudunk segíteni, így van a valóságban, így van a kijelentésben: Isten mindent a saját dicsőségére teremtett.

Mihelyst az így megfogalmazott gondolat előtt megállok, egyszerre megreszket a szívem a félelemtől: ha Isten engem a maga dicsőségére teremtett s nemcsak a körülöttem lévő világot, a hatalmas égboltozatot, akkor nem Isten van az emberért, hanem az ember van Istenért és akkor vajon szolgálom-e én Isten dicsőségét?... Nagyobb-e Isten dicsősége azzal, hogy engem megteremtett?... Tedd fel csak magadnak a kérdést, hiszen ezt a kérdést maga az Úr veti fel ebben az Igében. Tedd fel hát és kérdezd meg magadat: azáltal, hogy vagyok, élek, mozgok ebben a világban, nagyobb lett Isten dicsősége? vagy maradt olyan, amilyen nélkülem is volt, avagy talán még Isten gyalázata is növekedett én általam...?

Te tudod csak, hogy mit felelsz erre a kérdésre lelkiismereted és a Szentlélek bünt leleplező hatása alatt, de én csak azt tudom mondani, hogy Isten dicsősége általam nem lett nagyobb e világon! Én nem merem azt mondani, hogy Isten az én megteremtésemmel elérte célját, hogy velem nagyobb lett dicsősége. Azt tudom, hogy Isten tudja, hogy szeretem Őt, szeretném az angyalok szent énekét szaporítani az én dicséretemmel is, ahogy imádságaim körülölelik szent trónusát, mint valami áldott, jószagú, szent tömjénfüst. Tudja, hogy életemben mennyi vágyakozás van utána, azután, hogy Isten legyen nekem minden mindenkiben, de tudom azt is, hogy Isten jól tudja életemnek minden apró-cseprő és nagy botlásait, tudja hányszor szereztem botránkozást népének, hányszor bátorította fel magatartásom bűnökre az Ő ellenségeit!... Tudom, hogy az én gyalázatomat hányszor tekintette ez a világ Isten gyalázatának...

Nem tudom, hogy te hogy látod a magad életét lelkiismereted és Isten Lelkének bünt meggyőző hatása alatt, de én csak arról tudok bizonyosságot tenni, hogy félek... kimondhatatlanul félek arra a gondolatra, hogy ha egyszer Isten előtt meg kell állanom s felteszi nekem a kérdést: mennyivel lett nagyobb az én dicsőségem a te életed által, akkor én csak dadogó mondatokat tudok majd mondani arról: mit szerettem volna én is, mit akartam, mi volt vágyakozásom, de ezekkel szemben Isten leleplező Szentlelke majd a tényeket fogja állítani, azért nem tudok mást, csak félek a szuverén Isten ítéletétől...

2./ Félek, mert kétlaki vagyok!

Miért félek?... Nemcsak azért, mert Isten saját dicsőségére teremtett engem, félek azért is, mert kétlaki ember vagyok. Ugyanaz a gondolat, mint amiről előbb beszéltem, de most más szempontból állítja elénk az Úr. Így kezdődik a felolvasott szakasz: „*És most, oh Jákób, így szól az Úr, a te Teremtőd, és a te alkotód, Izrael: Ne félj, mert megváltottalak, neveden hívtalak téged, enyém vagy!*” – Egy néphez szól és ennek az egy népnek két nevét említi, két névvel szólítja itt az Isten. Az egyik név: Jákób, a másik: Izrael. Mi azt gondoljuk, hogy e két név együtt nem fér meg. Jákób ugyanis azt jelenti: csaló, Izrael pedig: küzdő és győző. Gondoljunk magára a történetre, amelyre e két név emlékeztet.

Az az ember, akinek ez a két neve volt, a mi gondolatunk szerint előbb Jákób volt, azután Izrael lett. Mi csak ebben a történeti egymásutániségben látjuk igazságát az Igének: hogy azt mondja az Úr: Te, aki előbb Jákób voltál, Izrael lettél! Nem. Isten úgy beszél e néphez, mint aki nem időbeli egymásutániségben – előbb Jákób, azután Izrael –, hanem egyszerre Jákób és egyszerre Izrael is. Egyszerre csaló és gonosz és egyszerre Isten győzelmes vitéze is.

Hát testvéreim, ha az ember erről az oldalról nézi a történetet, megdöbbenve látja, hogy ebben valami megrendítő igazság az, hogy a mi keresztyén életünk nem az, hogy én Jákóbnak születtem, azután Jákób meghalt, én újjászülettem és lett belőlem Izrael. Nem ez az életem története, hanem az, hogy Jákóbnak születtem, azután megszületett Isten kegyelme által Izrael, de él, megmaradt Jákób is, legfeljebb megerőtlenedett bennem és megindult a harc Jákób és Izrael között. Izrael sokszor győzött, de Jákóbnak is voltak diadalai. Ez az a kétlaki élet, amely miatt félni kell az embernek. Pál is látja az embernek ezt az életét, mikor a Római levélben leírja a keresztyén ember, s személyes keresztyénségének életét, ő is erről a kettősségről ír: Én szívem, lelkem szerint gyönyörködöm Isten törvényében a belső ember szerint, de testemben érzek egy másik törvényt, amely rabul ad a bűn törvényének. E kettősségben, mint valami két malomkő között őrlődik életem. Ez az, ami fáj Istennek, mert Ő azt akarná, hogy Jákób haljon meg, éljen Izrael, ehelyett bennem együtt él, harcol, küszködik Jákób és Izrael s hol egyik győzi le a másikat, hogy másik az egyiket. Nem lehetne azon csodálkozni, ha az Úr a Jelenések könyvének üzenete szerint, ahogyan a laodiceabelieknek üzen, hogy az ilyen kétlaki embernek, aki nem tud dönteni Izrael mellett, nem tudja elhagyni Jákóbot, - nekem is csak azt tudja mondani: utállak téged, kiköplek a számból, mert csak ezt érdeemled!...

Ha én életemnek e szomorú tragikus kettősségére gondolok, ott van bennem is Pál imádsága: „*Óh én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg engem e halálnak testéből?*”... (Róm 7,25). Ott van a nagy félelem is, hogy az Úr, aki nem kétlaki s nem félig, de egészen odaadta magát Fiában érettem és ezzel e mértékkel mér engem, akkor jaj nekem, mert elvesztem, undorral fordul el az ilyen kétlaki embertől!

Testvérem, ugye megértesz valamit abból, hogy ez az Ige beszél személy szerint arról, hogy miért kell nekem félnem! Nem tudom, te félsz-e?... Vagy talán elfogulatlanságodban egyáltalában nem látod ezt a kettősséget magadban s bátran éled tovább régi Jákób életed?!... Mikor én erre a kettősségre gondolok, szívem tele van félelemmel és remegéssel.

MIÉRT NEM FÉLEK?

1./ Nem félek, mert Isten mondja!

Ebben a félelemben és remegésben élő néphez, az emberhez is, így szól Isten biztatása: „*Ne félj!*” Hát miért ne féljek?... Bárcsak így kérdezhetném: Miért nem félek? Mert a két kérdés között nagy különbség van. Miért ne féljek? – ez tanítani, felszólítani, bátorítani akar engem és Miért nem félek? – ez az Ige figyelmeztetésének elfogadása, bizonyoságtétel. Próbáljuk ezt a kérdést is erről az oldalról megközelíteni: Miért nem félek?!

Nem félek, mert meg van írva, így szól az Úr: „*Ne félj!*” Nem félek, mert szól az Úr! Lehetnek körülöttem félelemre kényszerítő helyzetek, amelyben úgy érzem magamat, mint a tanítványok a csónakban a Genezáret-taván, mikor elindultak a másik part felé és vihar támadt. Felkorbácsolt, tornyosuló hullámok elmerüléssel fenyegették csónakjukat, elveszéssel egész életüket, de mikor megszólal az Úr, akkor elcsendesülnek a hullámok, így van megírva: „...*lőn nagy csendesség.*” (Mk 4,39). Lehet, hogy a körülmények olyanok életemben, hogy kétségbeesem, hiszen még a tanítványok is kétségbeestek még Jézus jelenlétében is. Melyikünk nem tapasztalta már, hogy vannak helyzetek életünkben, mikor kénytelenek vagyunk meglátni, hogy ott van hitünk szerint és a valóságban is az Úr Jézus életünk csónakjában, de... aluszik,

akcióképtelen. Nem kell félni akkor sem, mert a hullámokkal nem én állok szembe! Jaj volna, ha nekem kellene, s nem az Úr állana velük szemben. Életsajkám orrában Ő áll és szava csendet parancsol és bátorságot ad szívembe. Az Ő szava úr a hullámokon is. Az Igében különösen is hangsúlyozza ezt az Úr. Az Ő szava nem kívülről szól bele életünkbe, Ő benne van életkörülményeinkben. Velünk sorsközösségben van. Így mondja: „*Mikor vizen mégy át, én veled vagyok, és ha folyókon, azok el nem borítanak, ha tűzben jársz, nem égsz meg, és a láng meg nem perzsel téged. Mert én vagyok az Úr, a te Istened, Izráelnek Szentje...*”.

Képek ezek itt, amelynek értelmét azoknak, akiknek szólt ez az isteni üzenet, nem kellett megmagyarázni. Aki el tudja képzelni, hogy mit jelent egy nép számára a babiloni fogság, azt tudja, hogy állandóan halálos veszedelemben élt. Félelmetes képek: vízről beszél, mely el akar borítani, megáradt folyókról, amelyeknek mélységét nem tudom megmérni. Tűzvészről, perzselő lángokról, amely körülvesz s nekem járnom kell benne, keresztül kell mennem rajta abban a bizonyosságban, hogy a láng meg nem perzsel, mert velem van az Úr. Isten jár velem s ha Isten velem, kicsoda ellenem? Senki és semmi! Bizonyára senki és semmi, mert az Úr az én teremtőm és alkotóm, az erős Isten és ezért nem félek. Velem együtt nem fél egyetlen ember sem, aki életét rá meri tenni az Igére, Isten szavára. Körülöttünk harsoghat a vihar, a szél tombolhat, „*ne félj!*” – szól az Úr s ez nekem elég!

Hogy neked elég-e, azt én nem tudom, de kérem Istent arra, hogy legyen neked is elég minden félelemgerjesztő körülmény, minden ijesztő veszedelemben az, hogy az az Isten, aki veled együtt szenved át életed minden eseményét, nyomorúságát, az szól és az ő szavában erő, hatalom, segítség és megtartás van.

2./ Nem félek, mert Isten az én Megváltóm!

Még valami van, amiért nem kell félnem. Így beszél tovább az Úr a meglátogatott és szenvedő népnek. „*...Mert én vagyok az Úr, a te Istened, Izráelnek Szentje, a te megtartód, adtam váltságodba Égyiptomot, Kúst és Sebát helyetted. Mivel kedves vagy az én szemeimben, becses vagy és én szeretlek: embereket adok helyetted, és népeket a te életedért*”. Nem félek, mert Isten az én Megváltóm! Itt még nem ragyog fel a golgothai kereszt, de dereng a helyettes elégtétel. Az Ótestamentomban nem lehet újtestamentomi szöveget keresni. Az Ótestamentomban csak az Újtestamentomban kiteljesedő utalásokat szabad keresni. Mikor itt Isten beszél az ótestamentomi népnek arról, hogy váltságba ad népeket, embereket érettük és helyettük, akkor ez az újtestamentomi világosságban a váltság nagy titkát fedi fel. Mi tudjuk már, amikor olvassuk az ótestamentomi ígét: „*...Izráelnek Szentje, a te megtartód, adtam váltságodba Égyiptomot, Kúst és Sebát helyetted*”, akkor ő nem ezeket adta váltságul népének, hanem egyszülött Fiát, Jézus Krisztust adta, az Egyetlenegyet, akiből nem volt több, Őt nem sajnálta érettünk odaadni váltságul, hogy meghaljon a kereszten és minket az örök halál, a kárhozat veszedelmétől megszabadítson. Miért féljek?... Szeret az Isten! – hallottad?... Úgy szeret, hogy megváltód lett neked. Ennél nagyobb szeretet elképzelhetetlen e világon!

Beszél arról is, hogy Ő nem a világ Megváltójáról szól, hanem arról, hogy én személyesen kapom Megváltómat. Ezért olyan drága ez Igének megfogalmazása mindig egyesszám második személyben mondja: ne félj, szeretlek ember! „*Ne félj, mert megváltottalak, neveden hívtalak téged, enyém vagy!*” Nem egy szám vagyok a mindenségben, nem egy ember a hatalmas embervilágban, hanem egy személy, egy gyermek, akinek nevét tudja Isten, nevemen tart számon, sorsomat számon tartja az Atya, övé vagyok a teremtés jogán és övé vagyok a váltság jogán is. Én átadtam magamat a Sátánnak és az Ő hatalmából drága áron váltott meg, Egyszülött Fiának vérével. Övé vagyok, nem félek senkitől, semmitől, csak az Istent félem.

Úgy szeretném, ha mindaz, ami nagyon személyesen hangzott el ez Igében, az az igehirdetés után benned személyes vallomássá lehetne: Nem félek senkitől és semmitől! Nem

félek, mert Krisztusom van! Még az Istentől sem félek, mert Krisztusom van, de Istent félem és szolgálom.

Boldog az az ember, aki az ő nyomorúságában ezt a leckét, mint Izrael a babiloni fogságban, megtanulta.

Ámen.

Szószeréki ima:

Világteremtő Úristen, nekünk szerető mennyei Atyánk! Bocsáss meg nekünk azért a kétlakiságért, amivel mi Vele kapcsolatban élünk, egyszerre szeretünk, ragaszkodunk Hozzád, és egyszerre meghidegülünk és menekülünk Tőled. Úgy fáj nekünk ez a kettősség! Könyörgünk Urunk, szabadíts meg minket e kettősségtől, öld meg bennünk Jákóbot és támaszd fel bennünk diadalmas életre Izraelt. Amíg ebben a kettősségben kell élnünk, amíg egyszerre örökre el nem némítod Jákóbot és Izrael nem lesz győzelmessé előtted, addig adj nekünk erőt ahhoz, hogy féljünk a bűntől, mint a tűztől, mint az áradó folyótól, mint a haláltól. Szeressünk nagyon Téged és a váltság fundamentumán állva tudjunk bízni Benned akkor is, ha életünk sajkája hullámok hátán táncol is, mert nem veszhet el az a hajó, melyben az ég s föld és tenger Mestere pihen.

Ámen.

Oltári imádság:

Szerető Mennyei Atyánk! Köszönjük az Ige magvetését, kérünk adj bő aratást utána a Te dicsőségedre és a mi üdvösségünkre. Köszönjük, Urunk az áldozati vasárnap magvetését. Kérünk adj bőséges aratást utána s válják a Te dicsőséged forrásává minden fillér, hadd szépüljön meg e templom belőle.

Áldunk a mindennapi kenyér magvetéséért is. Oltalmadba ajánljuk aratását, adj alkalmas időt és küldj aratókat aratására, hadd legyen belőle kenyér és a kenyérből élet mindazoknak, akik Tőled kérnek és várják és azoknak is, akik nem kérnek és nem várják, hadd legyen Neked dicsőséged, Aki egyedül dicséretre méltó Isten voltál és vagy és maradsz mindörökkön örökké.

Ámen.

Úrvacsora:

A mai vasárnapra kirendelt szentírási Ige első versének üzenetét hadd mondjam el az Igét magát: „*És most, oh Jákób, így szól az Úr, a te Teremtőd, és a te alkotód, Izrael: Ne félj, mert megváltottalak, neveden hívtalak téged, enyém vagy!*”

Van ebben az Igében valami, ami múlt és ami jelen. A múlt az, hogy megváltottalak, a jelen pedig az, hogy enyém vagy. A váltság tehát történeti esemény és az, hogy én a Krisztus vagyok, az is történeti esemény akar lenni.

Vizsgáljuk meg hát magunkat Isten színe előtt és hallgassuk meg a tízparancsolatot.

Ámen.